

A Saul fia c. film sikere Cannes-ban

Interjú Zányi Tamás hangmérnökkel

Váratlan sikert ért el idén Cannes-ban a *Saul fia c.* film, ami apa és fia történetén keresztül mutatja be a koncentrációs táborok szörnyűségeit. A film **rendezője**, Nemes Jeles László megkapta a zsüri nagydíját, Zányi Tamás **hangmérnök** pedig elnyerte a hangmérnöki díjat. Vele beszélgettünk arról, hogyan készült a film.

Mikor állt össze a stáb a film forgatásához?

2014 tavaszán nagyjából összeállt a csapat. A rendezővel korábban már dolgoztunk együtt kis játékfilmekben, így ismertük egymást.

Hol forgattak?

Magyarországon, Budapestről nem messze van egy Holt-Duna-ág, mellette található egy régi, üresen álló **katonai** objektum. Azt építettük át, ott forgattuk a filmet.

Milyen koncepció szerint dolgoztak?

A rendező elképzelései értelmében ez nem hagyományos film. Nem akart színes filmet, mert az akkor **eltávolítja** a nézőt a témától, és konvencionális film keletkezik. Itt egy egyszerű, kicsi történet játszódik óriási **feszültséggel**. Érdekes a speciális kamerakezelés, amely lehetővé teszi, hogy mindent úgy nézzünk, mint ha saját szemünkkel látnánk. Néha még mozog és **imbolyog** is a kamera. Így egy **beszűkített** világ keletkezik.

Ezt hogyan festi alá a hang koncepció?

A hang koncepció **ellensúlyozni** kívánta a szűk képet. A szándékosan nem látható **háttér**et hangilag kellett megfogni és kialakítani.

Mi volt a cél ezzel a módszerrel?

Bevinni a nézőt abba a világba, mintha ott lenne élőben ő is. Így részese lehet az eseménynek.

Miért választották az ausschwitzi sonderkommandosok témáját?

A filmművészet segítségével **érzékelteni** kívántunk egy olyan világot, amit eddig mindig másképp csináltak meg a filmesek. A rendező úgy dolgozott, mint egy festő, aki művével ki akar valamit fejezni. Beszéljenek az emberek a jelenségről, a borzalmakról.

Miért éppen a sonderkommandosokon keresztül mutatja be a film a holokauszt borzadalmait?

Nemes Jeles László Franciaországban kiadott forrásokban olvasott sonderkommandosok által feljegyzett történeteket, amelyeket titokban **elásott tekercecseken** találtak meg. Miután nagyon megfogta a téma, úgy döntött, megfilmesíti.

Hogyan választották ki a színészeket?

A cél az volt, hogy nagyon egyszerű legyen a színészi játék. Ne lássunk **elhasznált** színészarcokat. **Hiteles**, eredeti, **meggyőző** emberekkel kellett dolgozni. A főszereplő sem színész. Röhrig Géza tökéletesen megfelelt a rendező elképzeléseinek. Nagyon természetesen kellett koordinálni a színészek munkáját. **Lecsupaszított**, nem eljátszott, egyszerűen természetes embereket alakítanak. Segítséget jelentett ebben a kamerakezelés is, hiszen néhány ma már szokatlanul hosszú, 3-5 perces **beállítás** is van. Ehhez nagyon pontos tervezésre volt szükség.

A forgatás után készült el a hang utómunka is. Ez mennyiben jelentett kihívást?

Az egyik legnagyobb feladat az volt, hogy ne legyen **színpadias** a szereplők hangja. A másik, hogy megszűlessenek az akusztikai terek, a hangvilág önkéntelenül **helyezkedjen bele** a képek világába. A zajok is, és a **zörejek** is. Minden külön szerepet kap. Négy hónapig tartott a hang utómunka és a hangfeldolgozás. A filmben kilenc nyelv hallható, bábeli hangzavar érződik, de a sok nyelven való kommunikálás fontos része volt a koncentrációs táboroknak, ami elég ritkán jelenik meg dramaturgiai elemként a filmekben.

Most sok bemutatóra, számtalan közönségtalálkozóra hívják Önöket. Jut már idejük tervezésre és új filmek készítésére?

Igen, már most egy másik filmen dolgozom, annak végzem a hang utómunkáit. Nemes Jeles László pedig már új projekteket tervez. Nincs megállás. Persze nagy örömet jelent az óriási szakmai elismerés és a díjak. Az is mély benyomást kelt bennünk, hogy a filmünk után több moziban is ülve maradnak a nézők, nem állnak fel. **Elgondolkodtat** és megfog a történet. Igazi művészfilm született.